

Ο Κ. Σημίτης και οι σχέσεις Ε.Ε. - Τουρκίας

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ >> mignatiou@aol.com

Ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης εκτόμισε μία μεγάλη αλήθεια, που αφορά την πορεία ένταξης της Τουρκίας. Μιλώντας στο Κέμπριτζ με θέμα τις ευρωπαϊκές προκλήσεις και τη νέα ευρωπαϊκή συνθήκη, ο κ. Σημίτης είπε τα εξής: «Η καλύτερη λύση είναι το πλαίσιο των ειδικών σχέσεων με την Τουρκία, και μέσα από τις ειδικές σχέσεις και η Ελλάδα μπορεί να λύσει μερικά από τα προβλήματά της στη νοτιοανατολική Ευρώπη».

Στους γνωρίζοντες την πολιτική που ακολουθούσε με συνέπεια ο πρώην πρωθυπουργός, όταν ηγήτο της Ελλάδας, η δήλωσή αυτή, δικαιολογημένα, προκάλεσε σοκ. Για ένα και μοναδικό λόγο: με μία κουβέντα, διέγραψε την πολιτική που επέβαλε ο ίδιος στο θέμα της ένταξης της Τουρκίας, ομολογώντας χωρίς καμία περιστροφή ή επιφύλαξη, ότι δεν ήταν ορθή.

Πρόκειται για ομολογία αποτυχίας από ένα πολιτικό, που δεν μας συνήθισε να μας αμαρτάνει τα λόγια του, ακόμα και όταν πίκρανε πολλούς από εμάς που τον πιστέψαμε, ζητώντας την υπερψήφιση του -κατασκευασμένου από τους Βρετανούς- καταστροφικού σχεδίου Ανάν. Και είναι μία ομολογία που τον τιμά, διότι -αντίθετα από άλλους Έλληνες πολιτικούς που επιμένουν στην αδιέξοδη πολιτική έναντι της Τουρκίας- ο ίδιος, σε μία κρίσιμη περίοδο για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, τολμά να ρίξει τη βόμβα που στην ουσία κονιορτοποιεί όλους τους ελληνικούς και κυπριακούς διπλωματικούς σχεδιασμούς.

Βέβαια, πολλοί θα ισχυριστούν ότι η εκ των υστέρων ομολογία για την αποτυχία μίας πολιτικής που ακολουθείται από το 1992, αποδεικνύει ανικανότητα. Δεν θα συμφω-

Ο Κ. Σημίτης αποδέχεται τη θέση της Γαλλίας, της Γερμανίας και άλλων χωρών, που αρνούνται ότι η Τουρκία δικαιούται θέσης στην Ε.Ε.

νήσω. Όπως και να 'χουν τα πράγματα, αυτό που έχει βαρύνουσα σημασία, είναι ότι ο κ. Σημίτης αποδέχεται τη θέση της Γαλλίας, της Γερμανίας και άλλων χωρών, που αρνούνται ότι η Τουρκία δικαιούται θέσης στην Ε.Ε. Με τον τρόπο αυτό, τάσσεται εναντίον ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, με τους οποίους συνεργάστηκε στενά όταν ήταν πρωθυπουργός. Δεν είναι υπερβολή να υποστηρίξουμε ότι μερικοί από τους ηγέτες αυτούς πείστηκαν από τον κ. Σημίτη να στηρίξουν την πολιτική του, επειδή πίστεψαν προφανώς πως με τον τρόπο αυτό βοηθούσαν την Ελλάδα.

Εκείνη η πολιτική της αποδοχής και της υποστήριξης της ένταξης της Τουρκίας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, περιλάμβανε τη βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων και τη διευθέτηση του Κυπριακού. Ο πρώην πρωθυπουργός, ορθά πράττοντας -αφού γρήγορα συνειδητοποίησε ότι οι Αμερικανοί τον εγκλώβιζαν σε μονοπάτια που οδηγούσαν στον εξευτελισμό της Ελλάδας- τερμάτισε τα πάρε δώσε με την Αγκυρα.

Δυστυχώς, δεν έπραξε το ίδιο και για το Κυπριακό. Δεν τερμάτισε την εκπορευμένη από το Λονδίνο διαδικασία, ενώ γνώριζε -και πολλές φορές τα έψαλε στον Αμερικανό πρόεδρο- ότι οδηγείτο το νησί σε διαχωρισμό με την υπογραφή των Ελληνοκυπρίων.

Είναι χαρακτηριστική μία κουβέντα του στον Τομ Μίλερ, στον οποίο υπογράμμισε εμφαντικά πως «αυτό που ζητάτε δεν το δεχόμαστε». Ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ απαιτούσε με τον γνωστό του τρόπο από τον κ. Σημίτη, να υποστηρίξει δημόσια το πρώτο σχέδιο Ανάν που παρέδωσε στον Γλαύκο Κληρίδη ο μεσολαβητής Αλβάρο ντε Σότο. Φαντάστηκε ο πρώην πρωθυπουργός τι θα είχε συμβεί, εάν τον Απρίλιο του 2004 οι Έλληνοκύπριοι υπερψήφισαν το «ναι» στο Σχέδιο Ανάν, όπως τους κάλεσε να πράξουν, και 4 σχεδόν χρόνια μετά, τον Ιανουάριο του 2008, η Ελλάδα να άλλαζε την πολιτική που είχε σχεδιάσει η Αθήνα και προέβλεπε την πλήρη ελληνική υποστήριξη στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας; Ποια θα ήταν η αντίδραση της Αγκυρας;

Ο κ. Σημίτης είναι ένας ντόμπρος πολιτικός. Η συνεισφορά του στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. ήταν σημαντικότητα και πρέπει να γραφεί με χρυσά γράμματα από τους ιστορικούς. Για όσους γνωρίζαμε το περιεχόμενο των τηλεγραφημάτων της πρεσβείας, που αφορούσαν τις συζητήσεις του με τους Αμερικανούς απεσταλμένους, η επιλογή του να υποστηρίξει με πάθος το κείμενο του κ. Ανάν, ήταν έκπληξη, την οποία ακολούθησε το σοκ. Τα χρόνια που πέρασαν απέδειξαν πως δεν ήταν η ορθή απόφαση. Επειδή σ' όλη του την καριέρα πολιτεύθηκε με σύνεση, και λαμβάνοντας υπόψη τη διαγραφή της πολιτικής που ακολούθησε ο ίδιος για την ένταξη της Τουρκίας, δεν πρέπει να αποκλείσουμε και το «mea culpa» για το σχέδιο Ανάν... Αλλωστε, στον κ. Τομ Μίλερ είχε τονίσει με τρόπο που να μη χωρά αμφιβολία, πως «αυτό που ζητάτε δεν το δεχόμαστε»... ●